

Nr. 45.

Brasovu,

13. Octombrie 1860.

Gazet'a si Fóiea esse regulatu o
data pe septemana, adeca: Mar-
tia. —

Pretiglu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrul Monarchiei.

GAZETTA TRANSILVANIEI.

MANIFESTU IMPERATESCU.

Catra poporele mele.

Candu am ocupat Eu tronul strabunilor meu, Monarchia fusese data in prad'a unor scuturaturi complete, dupa o lupta pentru simtirile mele de parinte alu patriei forte durerosa a urmatu, ca moi peste totu in tierile contientului Europeanu cutierate prin fortia, mai nainte de tote trebuintia unei concentrari mai strinse a potestatei gubernamentale. Prosperitatea publica si securitatea majoritatii locuitilor paciunti ai monarchiei cerea acésta, — pasiunile involburate si suvenirele durerose ale celui mai de aprópe trecutu facusera, ca o miscare libera a elementelor, care cu pucinu mai nainte se luptasera dusmanesce, se sia preste putintia.

Eu am voit u se ieau informatiune despre dorintele si trebuintele diferitelor tieri ale Monarchiei, si pentru acésta prin patent'a mea din 5 Marte anulu curgatoriu am fundat si conchiamatu senatul meu imperialu imultitu.

Luando in considerare propusetiunile asternute mie de catra acelasiu, m'am simtitu indemnantu, ca cu privintia la organisaionea monarchiei dupa dreptulu de statu, la drepturile si pusestiunea singurati-

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la tote postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit” se ceru 8 cr. val. austr.

celoru regate si tieri, cum si la inoit'a aseturare, desigere si reprezentare a legamintei juridice de statu a intregei monachie in diao de astazi se emitu si se publicu o diploma.

Eu imi implinescu datorint'a mea de regentu, candu eu, impaciuindu in acestu modu suvenirile, opiniunile si pretensiunile de drepturi ale tierilor si poporelor mele, le unesc pe acele cu trebuintele practice ale monarchiei mele, si desvoltamentul prosperatoriu si consolidarea institutiunilor date seu restaurate de mine le concerdu cu deplina linistire la intelligent'a matora si la zelul patrioticu alu poporelor mele. Eu speru in florirea priintiiosa a acelorasi dela protectiunea si grati'a celui Atotupotinte, intru ale carui mani sta sorteia Domnitorilor si a poporelor, si carele nu si va denega binecuvantarea sa dela ingrigirea mea de parinte alu patriei, profunda, consciintioasa si seriosa.

Viena in 20 Octobre 1860.

Franciscu Josifu m, p.

Diploma imperatesca

pentru regularea referintelor din launtru de dreptulu publicu ale Monarchiei.

Noi Franciscu Josifu I,
din grati'a lui Dumnedieu, Imperatu alu Austriei, Rege alu Ungariei
si alu Boemiei, Rege alu Lombardiei si alu Venetiei, alu Galitiei, Lo-
domeriei si Iliriei etc. etc.

Facem prins' acest'a toturoru cunoscutu:

Dupace Strabunii Nostrii de gloriósa memoria, s'au nevoit u prin o initialépta grij a intocmi in august'a Nôstra Casa o forma determinata de clironomia, ordinea de succesiune desista odiniora de catra Maiestatea sa c. r. apostolica Imperatulu Carolu VI in 19 Aprilie 1713 definitivu, sis' allatu incheierea sa in legile fundamentale ce se afla in vigore, ale statului si ale Casei cunoscute sub nume de sanctiune pragmatice priimita de catra legalele staturi ale diferitelor mele Regate si tieri.

Pe neclatitulu fundamente alu unei ordine anumite de succesiune si alu neimpartiveritatii si nedespartiveritatii diferitelor parti constitutive adusu in consonantia cu drepturile si libertatile susu numite loru regate si tiari, Monachia austriaca de atunci incóce intinsa si imputerita in urmarea unor tractate de statu si cu popore din afara, propita si portata de credint'a, lealitatea si bravur'a poporelor loru, pericolele si incursiunile dinafara lea calcatu in modu victoriosu.

In interesulu Casei Nôstre si alu supusiloru nostrii datorint'a Nôstra de Regentu este a pastrá rangulu de putere alu monarchiei austriace si a dâ securitatii aceleia garantile unor drepturi respicate si bine intemeiete si a unei confaptuirei armonice. Numai acele institutiuni si drepturi care corespundu intocma consiliintie istorice de drept diversitatii ce se afla in fapta a Regatelor si tierilor nôstre si ce-rintielor legamintie loru nedespartivere si puterose, potu se dea aceste garantii in mesura deplina.

Considerandu cumca, elemiutele institutiunilor comune organice si ale unei confaptuirei organice sau immultitu si imputerita prin egalitatea toturoru supusiloru Nostrii in fat'a legii, prin liberulu eser-

citiu alu relegii garantatu pentru toti, prin capacitatea la oficie publice neatarnatore dela stare si nascere, prin datorintia comună si egală de inrolamentu si contributiune ce cade asupra tuturor, prin desfintarea iobagiei si delaturarea intreliniei de vama in monarchia nostra; — considerandu mai departe, cumca la concentrarea potestatii de statu in tote tierile contientului europeanu comun'a pertractare a celoru mai nalte probleme de statu pentru securitatea monarchiei Nôstre si si pentru prosperitatea singuratielor regate si tieri a ajuns a si o trebuinta imparativa, Noi, spre a complana diferintiele care existasera mai nainte intre Regatele si tierile nostra si cu scopu ca supusii nostrii se ia o parte commesurata la legislatiune si administratiune, pe temeinu sanctiunii pragmatice si in vigorea deplinei nostra potestatii cumu allatu cu cale a coucheié si a ordina spre indreptariu Noue si Clironomilor Nostrii legali in domnia ca lege fundamentalie, stavera si nerevocavera de statu, urmatorele:

I. Dreptulu de a da legi, de a le schimbá si sterge se va eser-
tiu de catra Noi si urmasii Nostrii numai cu confaptuirea dietelor adunate legalmente, relative cu a senatului imperialu, la carele dietelor vor trimite numerulu membrilor pe care'l u desigem Noi.

II. Tote obiectele legislatiunii care se reduc la drepturi, dato-
rintie si interese ce sunt comune tuturor Regatelor si tierilor Nôstre, ear anume legislatiunea despre monetaria, bani si creditu, despre vami si afaceri comerciale; mai departe despre liniamentele fundamen-
tale pentru bancuri de note; legislatiunea privitor la principiile re-
gularii postelor, telegrafelor si ale dramurilor ferate; despre mo-
du, modalitatea si ordinea datorintii militare, in viitoru trebuie se se-
pertracte si decida intru intielesu constitutionalu si cu senatul im-
perialu, intru asemenea aruncatur'a de contributioni none si de im-
posite, apoi crescatur'a contributiunilor si a tacselor ce se afla in fintia, mai virtosu scumpirea pretiului sarii si luarea de impru-
muturi noue, in conformitate cu decretulu Nostru din 17 Juliu 1860;
totu asemenea conversiunea datorilor de statu esistatore si vinde-

ші квіти, аш декретатъ Ез а тръміте ѿѣ комісарії дп
персона Л. М. Кътпестрълі төй копте графъ Александръ Мен-
дорфъ Позіллі, каре дѣпъче ва аскынта персоналітъці еміненгі дін
төге падіоналітъціе ші конфесіоніе, ва авѣ а мі да міе репор-
тълъ съз кътъ таі кърәндѣ ші а мі аштерне ироектълъ центре о ре-
гіяларе тұлғаштібіре дп төте пършиле. Виена 20 Октябрь 1860.

Франціск Йосиф м. р.

Ісвіте конте Голуховські! Давпъ че ев пріп ресолюцію піле та-
ле din zisa de аєтъзі ам пропонуятах пріпчіюеле, давпъ каре de
актом лінколо тóте церіле Монархії тае аж а колякра ма тре-
бове леционаціюнне пріп дисте ші сенатські імперіалі, тóе лінсърчи-
нейзі ка фръз амънаре съ'ті супуттерпі проєктеле пентръ opdi-
пеле провінчіалі ші статутелю емітъпде пе басеа ачеаста.

Dra. aі la aчеста a ля de фундпретарів песяртвтаверх, ка дн dietе съ се репресжитеze тóто статврілө (пласеле) ші ин-тереселе впей фількъріа Църі дн пропорціоне комъскратъ, неп-тріка дн тодыз ачеста дрептврілө тілібертъцілे твтврорв ста-тврілорв църелорв теле, днпъ рельчівпіле ші indiценделе (ліпселе) тітпвлзі de фадъ, съ се decволте, лъцескъ, ші съ се adвкъ дн копгльскіре кз інтереселе інтрецеі топархіе Deoесеі opdinele ші статвте'е църеі aж се асеквреле респектівелорв църі дрептвлѣ de a колвкра ла ексерџареа потестъції леціолатіве дн прівіца ачелорв обіекте, каре се цінѣ de кошпетіца dietелорв; таі дн-коло дрептвлѣ, de a алерга ла тіне днтрв тóто обієктеле че се цінѣ de ліпселе ші de просперітатеа Църеі, a 'ші аштерне до-рінде ші пропвпірі неміжлочітѣ ор тіжлочітѣ асвпра пвлікателорв opdіпччпі легале ші a фундоктірілорв дн прівіца deoесеітсі лорв інфлвіпцърі асвпра респектівей църі, a фаче пропвсъччпі, a кон-суїта decспre требеле спечіале але Църеі ші a хотърж, a декре-та decспre скотерса тіжлбчелорв печесаре пентрв indiценделе Църеі інтеріоре, a контрола днтрсвінцареа лорв ші a adminистра de cine аввереа Църеі. Днпъ емітереа ші промтвгареа opdineлорв de Цёръ ші a Статтелорв aі Dra. a'ші фаче фъръ амъпаре про-всъччпіле Draле, дн прівіца терптівлі (Zeitpunkt) пентрв кон-кіттареа dietелорв.

Те фпсърчіпез май фпколо, ка съ фпгріжеші а се прелвкра
дп чвлѣ таі сквртѣ тімпѣ пропвсъчіпіле пептрѣ екссектареа пріп-
чіпівлві десппърдїрѣ жвстїдїе de adminистраціе, проектеле асвпра
ординіорѣ комвнлі ші а терітбрелорѣ dominale (Gutsgebiete) ші
фптоктіріле de adminистраціи автопомѣ дп черквндаре ші чер-
кврѣ ші а ле съпнє отържрел тел. Dга. ai а фпдрѣта пввліка-
реа ші darea in ккпоштіпцъ а ординелорѣ църеі ші а статте-
лорѣ апробате de mine дп консулъчіпне кв пріпчіпіле de съсѣ
пептрѣ Дѣкатею теле Стірия, Карінтія, Салісбургѣ ші а съблі-
татвлѣ пріпчіпатѣ Тірол. Biena дп 20. Октябрѣ 1860.

Франціск Йосіф м. р.

Івбіт бароне de Сокчевічъ. Прин диплома mea емісъ астѣзі пентръ регулареа репортероръ interne de дрентъ de статъ але monarxie am пропагандатъ ехъ тръєсвріе foundationali, десь капе deактъ лнайніе тóте църіе ачелеїаші вордъ аво а колдкра да регбцеле ленісдациеніи prin diete ші прин сенатула імперіалъ.

Фіндкъ дн згтареа ачестора аре а згта о репресажтъчне
а регатвріорѣ телे Кроація ші Скіавонія, Дта лятндѣ прівіре ла
лптоктіріе състѣтє дашъ констїтціоне ші ла класеле спшши-
лорѣ тей кроате-скіавонѣ, каре дн тімпіл таі dinainte пз ера
політічеште дпдрептъшіе, аі а ші da mie проіектвлѣ компактереі
репресажтъчнеі кроато-скіавоне, каре кв чеа таі посібіль дн
тедіре ва авé п се adnla пе темсілѣ детерпільчніорѣ de шіне
емітъnde, ші ашшітѣ ва авé а' декіара допіндуле ші пъреріле
ачесторѣ регате асвпра лптревъчнїй репортелорѣ църіорѣ аче-
стора кътъ регатвлѣ Єнгарія, пе каре еж ле дпдрептезѣ ла кон-
султареа ші концеленцереа репресенъчнеі Кроато-скіавоне ші
а діетei ыпггрештї, пе Інггъ ресервареа отържреі ші санкціонеі
племе.

Лп чеса че прівеште форма ші комісіонера ачестей репрезентъчнії требає съ се прелітінеze о консфѣтвіре къ върбадї, карії пречелéзъ пріп пъсъчнпea офіcialъ ор чегъдéпъ, талентъ, шербіше пъвліче докъментате, сеъ пріп лпкредере пъблікъ.

Непрѣвакът амъ ordinatъ ежъ totъdeodatъ, ка днъ департаментъ кроато-склавонъ, че стъ акътъ днъ ministerevъ меъ de statъ, съ се апличе патриотъ днъ цѣркви ачестеа.

Bieno 20. Okt. 1860.   Франціскъ Іосіфъ ѿ р.

Алтеле б ешіръ кътръ өар. de Bai прівітіре ла Ӯнгарія, каре прітеште літба mariapъ de літбъ офіціаль ліптръ тóте, ұңсъ стъ ліберъ веркві а ворбі ұн adgрапе de комітатъ ші комыне ұн літба са, а петішона асеменеа ші а претінде emітереа порвпчілоръ ұн літба комыне; требеле бесерічеі ші шкóлеі асеменеа; діетъ къ ропресентъчесе үнераль ш. а. D8пъ към вошъ bedé ұн Nr. de поітъне.

Dрентатаа стръмъче не тропъ; глория ши флеричреа лвъ ши а попоръсюоръ лвъ воръ фи фантеле тспилоръ еї.

Австрія е статъ de актъ фпколо стрінгъ констітуціональ. — Ромъне! Тъrie de спірітъ не'пвічівіль! Акціоне нессперабіль! Граціе тропівлі! Патріотісмъ естраордінарів къ конфрації! Одатъ ші съ не арѣтътъ стрінгъ аперѣторі de съптуалъ ачестъ пада-діял аж попорълоръ. Deninde дела соліда постръ пиртаре, жерт-фіре ші стървіре, дела квраціялъ постръ тотъ війторізіялъ постръ!

Біват імператвлъ ші Мареле Шрінчіе алъ Трансільваниe!
Біват дълчea Патрія ші конкордіа попбредоръ е! Біват падішнеа
ромъна! Ped.

Ped.

A d a epistolă deschisa catre Domnul Redactorul Doz a.

In Nr. 83 alu jurnalului Diale mai facutu onore cu unu res. punsu Domnulu meu. In acelasiu imi recunoscu adeverulu celor mai esentiale observatiuni ale mele, pentrua nu astazi nimicu de a re'nranghe din trensele. In unele mi se pare ca nu mai intielesu de locu. ceea ce nu me pune la nici o mirare, dupa ce sciu ca nu'mi cunosci limb'a. In altele earasi suntemu amendoi cu totulu de acordu, pentru ca recunoscemu cumca aceleasi nu se potu desvoltá prin articuli jurnalistic de ajunsu, cu alte cuvinte, cumca, numai in o dieta amu avea ocazie de a ne cunosee mai deaprope unii cu altii, de a ne spune adeveruri limpedi si nerumenite unii altora si asia — a ne intielege cum speru si dorescu eu, pe mai multi ani inainte. — Mai remanu totusi vreo doue trei puncte, asupra carora ori si cum, ar fi bine ca se ne intielegemu de acuma, din capulu locului, precum dicemu noi romanii, eu Dvóstra si cu tota lumea.

In privintia punctelor de natur'a celor din urma stetei multu
la indoiéla, déca este ca se le mai discutam in publicu, séu că mai
departe se ne intielegem numai pe cale private. Dupace insa discu-
siunile nóstre se incepura in publicu, dati se esimu anca si astădata
totu in fatia lui; eu apoi promit publicului nostru, ca eu acésta spe-
cia de discussuni nu'lu voio mai incomodá.

Dn. Dozsa s'a suparatu tare, ca eu am cutesatu a dechiará istoria nôstra — a Transilvaniei, numai de o maculatura. Imi pare prea reu că me vediu constrinsu a stâ si astadata pe lenga opinionea 'mi respicata in Nr. 39 alu Gazetei. Dn. Dozsa vrea se me reînfranga cu citarea catorva scriitori, din patria nôstra Transilvania, cum si cu colectiunile unoru barbati că Batyáni, Bruckenthal, Teleki, si Iosif Kemény.

Se distingemu bine Domnule! Eu — si credu ca cu mine toti romanii — recunoscu atata, cumca Transilvania are cativa cronicari si mai buni si mai de man'a a doa si a treia, ca s'au aflat si putini barbati carii au pusu fatice in adeveru demne de tota recunoscinta dienta ca se fac colectiuni catu s'au potutu mai mari de — documente, de fountani (Fontes, Quellen, Fundgruben), din care apoi in o alta generatiune ore care vreunu adeptu favorit u lui Clio se scria istoria patriei. Mai departe recunoscem ca exista inca si cativa istorici carii au compus istoria vreunui periodu din intriga istoriei a patriei, seu ce e si mai putinu, din istoria vreunei natiuni din cele privilegiate; — eara istoria completa a patriei, scrisa sine ira et studio, precum dice Tacito, seu: mit Wahrheit und Liebe, mit treuem Sinn für Wahrheit und mit warmer Liebe, precum se respică celu mai gloriosu istoricu alu Resaritului din timurile noastre Hammer-Purgstall, o asemenea istoria a Transilvaniei nu va fi in stare se'mi produca nici Dn. Dozsa, nici nimini altulu din tota patria nostra. — Era in var'a anului 1847 candu reposatulu conte Ios. Kemény afanduse la „reuniunea transilvana pentru cunoscinta patriei“ adunata pe atunci in Cinculu mare, intr'o sera la cinà rugatu siindu de Domnii Carolu Schuller, Antoniu Kurz s. a ca dupace trei-dieci ani a ostenit totu numai cu stringerea de documente istorice, se buevoiescă a'si petrece restulu vietiei cu scrierea istoriei, ne-dete celor de prin pregiurulu seu cam urmatorulu respunsu: „Domniloru, cu catu am adunat mai multe documente istorice, cu statu am avutu neplacerea de a cunosece cumca mai sunt de a se suplini lacune dorte numerose in istoria patriei noastre, prin urmare ca eu unulu pe catu voiu mai avea vietia, nu voiu avea nici o data curajulu de a me apuca de scrierea istoriei noastre.“ — Asiu si forte lungu deca asiu voi se reproducu aici totu discursulu acelu interesantu alu contelui Kemény, pentru ca se respingu mustrarea Domnului. Dozsa chiaru cu oca' mai mare autoritate citata de la

Asia Domnule, Transilvania inca nu si are istoria sa, isi are insa spre cea mai mare fatalitate a nostra a tuturorui mai multe scrise istorice esite din condeie passionate, adesea inviate in venitulu urei si alu dusmaniei, care niciodata nu au fostu in stare de a se naltia cu spiritulu loru mai pre susu de orisonulu partitei seu nationalitatii genetice ori privilegiate in favorea careia se apucaseră scrieră. Simtiulu delicateției nu me earta a enumera la locul acesta istoriografi de clasă si conditiunea acelorasi; imi este insa si usioru am reînsfrenă condeiul dela numirea loru, pentru ca vietinescă in acea

convictiune mangaitóre, cumca, — tocma pentrua colectiunile de documente se multiescu pe di ce merge, scriptele celora, multu intr'o deoada voru devini chiaru si in ochii patroniloru loru de — maculaturi, ceea ce au si fostu dela inceputu.

Eată deci Domnulu meu, că n' am seosu în publicu nici o vorba
runețore de cerbice, precum credi Dta.

Cu mai mare dreptu tiasu putea eu re'ntórcé mustrarea Dtale déca asu voi se te apucu dela cunvintele unde dici, cumca „natiunea mea nu a concursu nici cu unu documentu la istoria patriei.“ Ci eu trecu eu vederea nesocotit'a Dtale espectoratiune, mai virtosu ca'ti sciu apretia patriotismulu si serbintea iubire de nationalitatea Dtale, eara de alta parte sciu bine că pe natiunea romana si istoria ei nu o cunosci de locu, prin urmare si infruntat'o catu din zelu inflacaratu' catu din necunoscentia. Afláti insa Domniloru, si convictiunea istorica a romaniloru, carea este cumică, natiunea loru mai virtosu pene in se-cululu alu 17-lea au contribuitu la — facere a istoriei patriei tocma pe atatu, déca nu si mai multu ca tóte celelalte natiuni transilvane. Pe catu timpu istoricili nu voru resbate si demustrá cu arguminte mai pre susu de orice indoiéla, cumca, familii fruntasie că: Kemeni, Bet-ten, Corvinii Huniadi, Mailat, Nicolaii Olah, Kendesi, Iosika, Huszar, Nalatzi, Nopcia si altele cu miiile nu au fostu pe la inceputulu carie-rei loru politice de vitia curata romana, precum e astazi partea cea mai mare a nobilimei tierane si a ostasimei, pe atatu romanii voru tinea un'a, cumca natiunea loru a concursu cu mii de documinte la istoria patriei.

Barbatii din familii ca acestea au statutul secului intregi in fruntea evenimentelor, ca principi, ca gubernatori, ca mari capitani si consiliari ai domnitorilor care au fost dupa timpuri; eara Mateiu, fiul lui Iancu, nepotul lui Butu, au statu pe tronul Ungariei in timpul celu mai gloriosu alu ei si a domnitor, deodata in Buda si in Viena. Mutarea, imprumutarea, schimbarea, schimborarea de voia sela de sila pe la scole si in cancelarii a numelor de familii in alte limbi dupa cate unu satu, o cete ori alta mosia, nu mai insiela astazi pe nici unu romanu. De si alte atatea mii de documente istorice ale romanilor prin desastre formidabile, prin vandalismul si tirania secolului alu 17-lea, cum si mai tardi si sau perduto, si sau rapit si arsu in adinsu, totusi anca totu ne mai remasera atatea cu cate se adeverim lumii, ca deca e vorba chiaru si de dreptu istoricu, romanilor inca li se cuvinte unu locu pe fatia pamantului. Eara aci me provoacu deocamdata: la mii de inscriptioni romano-latine aflate in Transilvania incepandu din a. 105 d. Chr. pene in secolul alu 4-lea, care sunt proprietate a romanului si facu parte din istoria patriei (Seivert, Fridwalski, F. X. Hene etc. etc.), chiaru la colectiunea lui Ios. Kemény pe care o cunosceti, cum si la colectiunea de trei dieci tomuri si la Chronica lui Georgie Sucevi, acela Ercule alu istorie nationale, pe care Dv. nu'l cunosceti. — Mai voiti si alte colectiuni istorice? Ve vomu servi cu aceleia, candu va sosi acelui timpu de aur, in carele ne vomu invoi cu totii, ca istoria Transilvaniei se o inavutim cu toti si pentru toti fii densi; eara pene atunci Dvostre aflatii de bine a ni le ignorat.

Despre zelulu protestanticu alu lui Rakoczi am disu in glomă ceea ce a suparat pe Dn. Dozsa, am spusu insa curatulu adeveru, si nu din vre o ură, ferescă Ddieu, ci pentruca acela este adeveru istoricu nedisputavaru, care nu mai trebuie scă ascunda nimini. —

Ca vorbiindu de Daco-Romania, am memorat 8 milioane, eara numai 2,640,500 romani, am intrebuit argumentum ad hominem imprimutum dela calumniatori de aceia, de carii se sparie unii sârmani preotii ca P. George Stanciu dela Somkuta si că fratele Alecu Popu dela Cl. Monasturul*), carii nu pricepu cumcă devisa „Daco-Romaniei” este curatul o strategie cu carea o partita — bine se intielege mai multe o partita, eara nu nationea magiara, — simte o mare posta de a impinge pe in gubernu la mesuri aprige asupra romanilor, de a face eara că se se mai dică odata: a și romanu este crima, buna ora ce in an. 1848 candu cu faimosulu si fabulosulu suplementu dela Nr. 365 alu jurnalului Erdélyi Hiradó si altele de teap'a acelui **) care au fostu in stare se orbescă si se infuria pe o mare multime de compatrioti magiari asupra romanilor. Datorintă de omeni si patrioti ne face pe noi si pe Dv., că la intrige de acestea invenitulore se li se tragă masca cu pelitia cu totu, pentru că se cadia in urgia lumii.

Déca Dn. Dozsa crede, cumca la națiunea magiara nu mai este vorba de partite nici de capi ai partitelor, ci numai de capacitate, noi din partea noastră îi gratulăm cu acelu adaosu, cumca dela 1526 adică de anii 334, acesta ar fi celu dintâi exemplu în istoria națiunii, său mai dreptu vorbindu, a aristocratiei magiare; nouă însă cestorulatii muritori și-ne ertatii a ne mai indoi ceva despre adeverul unei prefaceri atât de placute. — G. Baritiu.

pre-adeverunt
G. Baritiu.

TRANSILVANIA.

Брашовъ, 23. Октябре п. (Decpre cinodvlă bisericească
алă diecесei гр. ръсъртene п. 8. din Apdeală.) Пе кале приватъ
дпсъ сігуръ афъмъ, квакъ дптръ дпцелесвлă дпалтвлă емісă ти-
пистеріалă преподбесă шi de noi дп впвлă din Npii треквдї, коре-
лекціонарії фiї ал diecесei гр. ръсъртene ортодоксе din Трансіа-
ванія din градіа лві Dzeă, прин бвпътатеа Ампъратвлă шi дп
хріна непречетатеi останінде а епіскопалі лоръ дпш ажунсеръ
Амплинеa впеia din dopindеле чесе таi фербінцї, каре се пъ-
сіра дп пептвгіле лоръ дп тóте тімпвріе, еаръ таi вжртосă de
зече anî дпкбче, adikъ дела 1850 квндă еаръш се таi дпвсе
енă cinodă diecесанă.

Zilele deosebite pentru cîinereea cinodoului diecesană se săpătă și din 23. pînă în 26. Octobre kăl. veikă, adică așea, kăzminică și 23. (4. Noemvrie n.) se va cîinea „Ampărătorecștească (Veni Sancte) și se vorbă face astăzi pregătiri pentru cîinereea schimbulor formale, easteră și cîrtitărele doar zile, va decurzi cîinereea cinodoului, apoi în ziua de Sf. Dimitrie se va săpătă totușă prin oficiul său dezechștească de Mărire și următorul cîine de cîsătoria Domnului (Te Deum laudamus).

Синодълъ въ фі компъсъ дъпъ към се спъне: din тощ пропотопопи, din къте във міреанъ алеся din фіекаре пропотопопиятъ ші din тоци dnji. оғічіалі ч. р. ротъні de релзчеа гр. ръсърітепъ п. 8. — Декъ фійторілоръ тетъбрі ai cinodълі c'a ұтпъртъшітъ ші о програмъ а лякрърілоръ сале, сеъ адекъ, декъ афаръ дѣ къес-ділна чеа таі importантъ din тóте превъзътъ ші ұп етісълъ ministеріалъ адекъ decfачереа іерархіе ротъне de кътъ чеа сърбескъ ші регълареа деғінітівъ а реферіңелоръ еі съв үп мі-трополітъ каре ва фі алеся din поъ, се воръ таі іві ұпкъ ші алте пропъсечкпі спре але decбате ші dechide, ачеста пъ амъ по-тътъ съ афълтъ deокамдатъ. Чеа че ла фійторії тетъбрі din ачестъ үпнътъ сенаре але да таі тълтъ de кънетатъ есте дрептълъ алецерії престе тотъ, адекъ: дрептълъ алецерії атътъ къ аплікаре ла ұпсълъ cinodъ, аі кърві тетъбрі ұп війторъ, адекъ дъпъ стръвекеа праксъ а бісерічей — воръ требві съ фіз алеши, кътъ ші къ аплікаре ла алецереа de мітрополітъ, de епіскопі, de пропотопопі ші de преоді. — Шгітъ есте, къмъкъ въна din тръсъ-ріле foundationale ші карактерістіче але бісерічей ортодоксе din totъ ръсърітълъ (de каре Rscia пъ се үніе) а фостъ, ка іерархіа еі съ се комплітескъ totdeavna пріп алецере. Декъ дрептълъ de алецере ұп секълі din үршъ а свферітъ ұп таі тълте прівінде ловітърі греле, ачеста се ұпцелене къ а пърчесъ таі тълтъ dela кърбърія гъбернелоръ din ръсърітъ. Къ тóте ачестеа токта ұп ръсърітъ ші кіаръ ла патріархіа din Константінополе, ұп Греция, ұп Ірінчіпателе danziane ұпкъ totъ c'a таі пъстратъ ұп таі тълте пърці але іерархіе дрептълъ de алецере. Натріархълъ се алеце, мітрополіті ші епіскопі таі престе тотъ се alegh; че е дрептъ ұпсъ, модалітатеа алецерії ес:е фелврітъ. Ротъні каріл требвє съ штие, къмъкъ din тóте попобръле къте търтърісескъ kredinцъ ръсърітепъ ортодоксъ ұп Европа ші Asia пе лъпгъ гречі съпът чеі таі naintaci ұп кълтъръ, воръ шігі фъръ ұпдоіель съші реставре ші челе таі тарі ші таі сігуре темілі пептръ дұраты іерар-хіеі лоръ, еі о воръ шіті totъ одатъ регъла пе ачеста ұпгр'юпъ modъ ка ачела, каре съ ле фактъ опроғ ұпainгса отеніші ші съ ле къштіце тегріте ұп черкъ.

Десятлѣ агъта, кѣмъ пѣ пѣтнадцати рошьпії, чи ші челеалте по-
поръ ші конфесікні din Трансілавапіа вор фі кѣ чеа таі дикородать
дваре дѣпакте асѣпра ресултатолор синодълві diechesană din Сібії.

— Ли 8нгарія la Ерлағ emice четатең асемпічелі күте де 5, 10 ші 15 кр., ші пріп пілакатъ обілігъ не фішчине а ле пріті, пеп-тръ de а ажыта комерчілдъ тікѣ къ скімбараеа.

АВСТРИЯ. Виена, 21 Октябрь. Астъзі пела $6\frac{1}{2}$ днівъ амбъзі порні Маіестатеа Са Ліппратау ла Варшовіа, врматѣ де министрѣ прешединте гр. Рехберг, цеп. пріцця Александра de Хесен фрателі Ліппрьтесеі рксешти, къ таі твдї цепералі ші ад-ієтапді, ирекш ші офіцірі преторіалі ші а. ш. а. Трепвлѣ сепа-ратѣ къ каре порні Маіестатеа Са стъ din онт вагоне ші ла 10 бре ажксе ла граніцъ. Ли зіледе дпнайто de плекаре се цінвръ таі твлте консілії министеріале дп фіпца de фадъ а Маіестатеі Сале, ла каре лваръ парте ші Сенат. Маілат, Сечепі, Сюрені ші Дежеффі прешед. академієі впгврещті ші апгвтід лвні цінвръ кон-сіліялѣ пынъ diminéца ла 6 бре. — Bienezii ерах дпкордаці дп-трѣ аштептаре, ка че ва еши din ачестеак консфѣтві. ear' поі дп дптречеамъ фъръ фндоіель. Цеп. казал. Benedek дпкъ авѣ аздien-цъ ла Маіестатеа Са дп 18. Bienezii крсдѣ, къ din Варшавіа ва патѣ еши пентрѣ Австрія челѣ пшнів врео дпвоіре пентрѣ касѣ de ревоігціоне ameningцтore. Еаръ дп цепере се крде, къ аліанца nordікъ евръші ва еши дп віацъ.

^{*)} Vedi Közlöny Nr. 84 et 85 din Oct. a. c.

**) Vedi Rozional Nr. 84 et 85 din Oct. a. c.
 **) Vedi si broschur'a nemtieasca publicata de Sch-r, fara anumirea tipografiei; vedi totu de atunci si Daco-romania lui Roth, carele numai in an. tr. a reposat in Moldov'a.